

ประวัติความเป็นมา องค์การสวนพฤกษศาสตร์

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสวน

ในปี พ.ศ. 2535 รัฐบาลไทย ได้จัดตั้ง องค์การสวนพฤกษศาสตร์ (อ.ส.พ.) ขึ้น เพื่อสนับสนุนงาน ค้นคว้าวิจัย ทางด้านพฤกษศาสตร์ และการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยของทรัพยากรพรรณพืชอันทรงคุณค่าของประเทศ อ.ส.พ. มีสถานภาพเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจอยู่ใต้สังกัดของสำนักนายกรัฐมนตรี ต่อมาในเดือนตุลาคม ปี พ.ศ. 2545 สืบเนื่องมาจากการปฏิรูประบบราชการ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ จึงได้ย้ายไปสังกัดกระทรวงที่ได้รับการ จัดตั้งใหม่คือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ แต่เดิมรู้จักกันในนามของสวนพฤกษศาสตร์แม่สา นับว่าเป็น สวนพฤกษศาสตร์แห่งแรกของประเทศ ที่เป็นมาตรฐานสากล โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิจัยและให้ความรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2537 องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้รับพระราชทานพระราชนุญาต จากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ให้ใช้ชื่อสวนพฤกษศาสตร์ใน ภาคเหนือขององค์การฯ จังหวัดเชียงใหม่ว่า “สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์”

ภารกิจหลักของสวนพฤกษศาสตร์ คือ เป็นศูนย์รวมพรรณไม้ไทย ที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านพืช ทำหน้าที่เป็นศูนย์ศึกษาและค้นคว้าวิจัย ทางด้านพฤกษศาสตร์ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นสถานที่เผยแพร่ความสวยงามและคุณค่าของพรรณพฤกษชาติไทย ให้เป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชนทั่วไป

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง

องค์การสวนพฤกษศาสตร์เป็นรัฐวิสาหกิจที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ ในการอนุรักษ์พรรณไม้หายาก และพรรณไม้ใกล้สูญพันธุ์ของประเทศไทยไว้ให้คงอยู่ โดยการเก็บรวบรวมพรรณไม้ไว้ในพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ จัดแสดงและให้ความรู้ กับประชาชน รวมทั้งการเป้นีแหล่งพักผ่อนหย่อนใจสำหรับเยาวชนและประชาชนทั่วไป โดยการดำเนินงานที่ผ่านมา องค์การฯ ได้พัฒนาพื้นที่จัดแสดงพรรณไม้อนุรักษ์พืช ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์หรือพื้นที่แหล่งชุ่มน้ำ โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนพฤกษศาสตร์ วันที่ 7 เมษายน 2535 ให้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1) รวบรวมพรรณไม้ต่างๆ เพื่อจัดปลูกเป็นหมวดหมู่
- 2) ทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมตัวอย่างพรรณไม้แห้ง ข้อมูล เอกสาร สิ่งพิมพ์เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการพฤกษศาสตร์กับองค์การอื่นทั้งภายในและภายนอก ราชอาณาจักร
- 3) ขยายพันธุ์ และอนุรักษ์พรรณไม้ของประเทศไทย
- 4) ศึกษา ค้นคว้า ฝึกอบรม และวิจัยทางด้านพฤกษศาสตร์และผลิตภัณฑ์ ที่ผลิตขึ้นจากพืช รวมทั้งส่งเสริมและให้ความร่วมมือในกิจการดังกล่าวของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน
- 5) เป็นสถานศึกษาพรรณไม้ในสภาพธรรมชาติ ตลอดจนเป็นสถานที่สำหรับ การสันถนาการ พักผ่อนหย่อนใจ และให้ความรู้โดยเฉพาะทางด้านพฤกษศาสตร์
- 6) ปลูกฝังและกล่อมเกลาจิตใจ รวมทั้งให้ความรู้แก่เยาวชน ให้ตระหนักถึง คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ
- 7) นำาเข้ามาในและส่งออกป็นอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายซึ่งของที่เกี่ยวกับ กิจการพฤกษศาสตร์
- 8) ประกอบกิจการพฤกษศาสตร์ รวมทั้งกิจการอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่อง หรือใกล้เคียงกับกิจการพฤกษศาสตร์

วิสัยทัศน์

เป็นสวนพฤกษศาสตร์ชั้นนำด้านการอนุรักษ์พันธุ์ไม้และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการเรียนรู้ของประชาชนใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ภายในปี พ.ศ.2564

พันธกิจ

- 1) อนุรักษ์พันธุ์ไม้และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- 2) ศึกษาวิจัย สร้างองค์ความรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์และความหลากหลายทางชีวภาพ
- 2) พัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อเผยแพร่และสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

